

[Aksel Larsen.]

lysninger, der bliver givet i telefonen, siger: kør bare på, vi giver pokker i, hvad der står i loven. Det mindste, man måtte kunne forlange, var dog, at man undersøgte, om det nu virkelig også forholder sig, som der bliver sagt i telefonen, men selv da vil jeg mene, at det ikke kan tillades, at man sætter sig over folketinget og giver sig til at lovgive eller giver sig til at bryde loven.

Det samme gælder med hensyn til andre af de eksempler, han nævner, f. eks. hans tilfælde med bageriloven. Når vi har en bagerilov, der siger, at der ikke må arbejdes i bagerier på den og den tid af døgnet, så er det, for at den skal holdes, og det kan ikke være tilladeligt, at nogen embedsmand siger: vi ved godt, at det er ganske ulovligt at give dispensation, men vi giver dispensationen alligevel.

Jeg benytter lejligheden til at henstille til den pågældende højtærede minister at gennemlæse direktør Dreyers kronik og så gøre direktøren for arbejds- og fabriktilsynet opmærksom på, at han ikke er sat i sin høje stilling for at bryde lovene, men for at overholde lovene, rette sig efter dem. Får vi en ombudsmand, vil jeg i højeste grad håbe, at han netop vil skride ind i sådanne tilfælde, ikke udfra en eller anden syg bogstavtro, men fordi folketinget ikke vedtager love, for at embedsmændene skal bryde dem.

Direktør Dreyer fortæller, at enhver tjenestemand nødvendigvis må komme til at træffe afgørelser, der går imod lovene. Nej, det må enhver tjenestemand ikke, for tjenestemandenes opgave er at overholde lovene. Hvis lovene er upraktiske, hvis en tjenestemand skønner, at denne eller hin lov burde ændres på dette eller hint punkt, har han at gå til sin minister og forelægge sagen, og så må folketinget afgøre, om der skal indføres en anden lov, eller der eventuelt skal indføjes dispensationsregler i loven. Vi kan ikke have det forhold, at embedsmændene giver sig til at administrere bevidst imod lovene.

Det forekommer mig, at argumenter som dem, direktør Dreyer er kommet med, i højeste grad viser, at vi trænger til at få en ombudsmand, samtidig med at de viser, at indtil ombudsmanden kan træde i virksomhed, bør ministrene på deres for-

skellige områder sikkert føre tilsyn med, om deres embedsmænd optræder i overensstemmelse med lovene eller tillader sig at sætte sig over lovgivningsmagten og over ministeriet.

Jeg skal med disse ord anbefale lovforslaget. Det bliver dog en forbeholden anbefaling, fordi lovforslaget efter vor opfattelse ikke er tilfredsstillende; men jeg håber under alle omstændigheder, at det bliver gennemført, og vi håber, at det, inden det forlader tinget, er blevet ændret således, at det er blevet mere tilfredsstillende, end det er, som det foreligger nu.

Hans Hansen (Rørby): Der blev i forfatningskommissionen ført indgående forhandlinger om grundlovens § 55, og den blev vistnok belyst fra alle sider. Der var også i forfatningskommissionen delte meninger om lovforslaget. Dette er ganske naturligt, når vi står overfor en sådan ny institution i vor forfatning og vi ikke ved, hvor omfattende den bliver. Det er ganske klart, at denne lov vil få en vis betydning også for dette tings medlemmer. Ikke fordi ombudsmanden bliver folketingets tillidsmand, men fordi det jo har været sådan, at de enkelte medlemmer udefra har fået henvendelser om sager, der ligger et eller andet sted, og så er vedkommende rigsdagsmand gået op i ministeriet og har prøvet på at lede dem op. Jeg for mit vedkommende er altid blevet overordentlig elskværdigt behandlet af embedsmændene ved sådanne lejligheder, men sådanne henvendelser vil sikkert i nogen måde falde væk, når man får en tillidsmand, som både folketingsmændene og alle mennesker kan henvende sig til med klager. Så bliver imidlertid det store spørgsmål, hvad der virker bedst, og det ved vi ikke i øjeblikket. Vi ved ikke, hvor omfattende den institution bliver, heller ikke, i hvor høj grad de beføjelser, der i forslaget er tillagt ombudsmanden, vil få nyttevirkning. Vi ved, at det er fuldkommen afhængigt af den mand, der får embedet. Det er for så vidt et eksperiment, der skal gennemføres, for jeg tror, det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard har ret i, at der i befolkningen er et ønske om overfor den omfattende administration at få en vis sikkerhed for, at der ikke hersker slendrian eller noget i den retning. Det skal ikke